

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/17/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200239
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2016200239.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Príbelskej, PhD., v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): APIMEX, spol. s r.o., so sídlom Hlavná 586, Veľké Úľany, IČO: 34 108 530, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0767/99/2015 zo 7. marca 2016, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/23/2016-65 z 22. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/23/2016-65 z 22. marca 2017 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie č. SK/0767/99/2015 zo 7. marca 2016 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi voči žalovanému p r i z n á v a nárok na úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „správny súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č.k. 14S/23/2016-65 z 22.03.2017 podľa § 190 v spojení s § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0767/99/2015 zo 07.03.2016. Správny súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd uviedol, že napadnutým rozhodnutím č. SK/0767/99/2015 zo 07.03.2016 žalovaný ako odvolací správny orgán zmenil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave č. P/0293/02/2015 zo 16.09.2015 tak, že za porušenie povinností podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 14a ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“ alebo „zákon o ochrane spotrebiteľa“) uložil žalobcovi pokutu 500,- €. Rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu bola žalobcovi uložená pokuta 700,- € za porušenie

povinností podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 14, § 14a ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa.

3. Správny súd poukázal na to, že žalobca v žalobe namietal, že Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave súčasne vykonal u žalobcu kontrolu podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z.z.“ alebo „zákon o ochrane nefajčiarov“), výsledkom ktorej je jeho rozhodnutie č. F/0294/02/2015 zo 16.09.2015 o uložení pokuty 331,- € za porušenie § 8 ods. 3 a ods. 4 zákona o ochrane nefajčiarov, potvrdené v odvolacom konaní rozhodnutím žalovaného č. SK/0768/99/2015 zo 07.03.2016, pričom v konaní došlo podľa žalobcu k nezákonnému zásahu do jeho práv, najmä do práva na spravodlivý proces a dobrú verejnú správu.

4. V súvislosti s námietkou žalobcu o nedostatku osobitného poverenia osôb, ktoré v mene Slovenskej obchodnej inšpekcie vykonalí dňa 03.06.2015 kontrolu v prevádzkarni Rozličný tovar APIMEX vo Veľkých Úľanoch, správny súd uviedol, že zákon č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 128/2002 Z.z.“), ktorý upravuje postup Slovenskej obchodnej inšpekcie, takúto povinnosť inšpektorov neobsahuje a v § 5 jasne definuje, kto kontrolu vnútorného trhu vykonáva - zamestnanci Slovenskej obchodnej inšpekcie, čo ich oprávňuje na výkon kontroly a ako sa pri jej realizácii preukazujú - preukazom Slovenskej obchodnej inšpekcie.

5. Postup správnych orgánov v danom prípade, kedy výkon kontroly zameranej na dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich z viacerých právnych predpisov bol zaznamenaný v jednom inšpekčnom zázname a tiež skutočnosť, že správny orgán o sankciách za zistené nedostatky vydal dve samostatné rozhodnutia rozlišujúce porušenie toho ktorého zákona (zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o ochrane nefajčiarov) neodporuje podľa správneho súdu žiadnemu z ustanovení zákona, je logický a účelný, a nie je žiaden dôvod pre jeho posudzovanie ako postup, ktorý zhoršuje postavenie páchatel'a priestupku.

6. Podľa názoru správneho súdu uplatňovanie zásad pre ukládanie trestov v konaniach o správnych deliktoch nemôže byť už vzhľadom na rozdielnosť právnej úpravy obsiahnutej v predpisoch trestného práva a v predpisoch správneho práva, ako aj na rozdielnosť v druhovom rozsahu sankcií, absolútne. Ide o uplatňovanie „primerané“, zohľadňujúce osobitosti správneho konania, v ktorom by uplatňovanie absorpčnej zásady vo význame, aký jej prisudzuje žalobca, malo za následok nielen nemožnosť uloženia dvoch (a viac) pokút za porušenie predpisov upravujúcich rozdielne oblasti verejnej správy, ako v tomto prípade oblasť ochrany spotrebiteľa na vnútornom trhu a oblasť ochrany nefajčiarov, ale aj za porušenie predpisov, sankcionovanie ktorých patrí do kompetencie rôznych správnych orgánov (napr. v prípade porušenia predpisov dopravných a stavebných), či dokonca uloženie sankcie za správny delikt v prípade, ak jeho „páchatel'“ je súčasne páchatel'om činu podliehajúceho trestnému konaniu. Pokuta v danom prípade bola rozhodnutím Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave č. P/0293/02/2015 v spojení s rozhodnutím žalovaného z 07.03.2016 v súlade s § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uložená za viacero porušení tohto zákona, pričom nemožno podľa správneho súdu opomenúť, že v prospech žalobcu na spodnej hranici zákonnej sadzby, horná hranica ktorej dosahuje 66 400,- €.

7. Správny súd ďalej uviedol, že v súvislosti so zisteniami skutkového stavu žalobca namietal výlučne okolnosť týkajúcu sa porušenia povinnosti podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona o ochrane spotrebiteľa, a to neplatnosť úradného overenia váhy, s tým, že súvisiaci dátum na váhe obsahoval nečitateľnú číslicu 4 alebo 9. V tejto súvislosti správny súd uviedol, že v rozpore s týmto tvrdením v inšpekčnom zázname z 03.06.2015 voči konštatovaniu o zistení údajov o možnosti používať meradlo ako určené do 12.04.2015 žalobca nenamietal a správnosť zistení inšpektorov naopak nepriamo potvrdil záväzkom zistené nedostatky okamžite odstrániť, a uvedením, že kalibrácia váhy je dohodnutá so servisom (kalibrácia váhy s platným úradným overením by bola v rozpore s logikou a pokiaľ by dôvodom kalibrácie mala byť iba nečitateľnosť údajov, žalobca by to nepochybne do záznamu uviedol). Z uvedeného je podľa správneho súdu zrejmé, že zistenie inšpektorov nebolo v čase vykonania kontroly sporné a nebolo dôvodné dokladovať ho inak ako obsahom záznamu, hodnovernosť ktorého tvrdenie žalobcu nie je

spôsobilé spochybníť.

8. V závere správny súd uviedol, že rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov obsahujú všetky náležitosti predpokladané a vyžadované zákonom (§ 47 ods. 3 správneho poriadku), správne orgány sa vysporiadali s celým rozsahom argumentácie žalobcu, logicky, jasne a zrozumiteľne ozrejmili spôsob zistenia skutkového stavu, ktorý správne podriadili pod súvisiace právne normy.

9. Proti rozsudku správneho súdu podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť, z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. e/, f/ a g/ SSP, navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby rozsudok správneho súdu zmenil a rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Odvolávajúc sa na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8Sžo/28/2007 sťažovateľ namietal, že rozhodnutia správnych orgánov trpia formálnym nedostatkom, keďže vo výroku úplne absentuje údaj o čase spáchania deliktu.

11. Podľa sťažovateľa je v konaní sporná otázka, či je zo zákona možné (v neprospech sťažovateľa) rozdeliť jednu úradnú kontrolu a následne viesť dve samostatné správne konania na základe dvoch samostatných zákonov a udeliť dve pokuty, ktoré v súčte znamenajú vyššiu pokutu, ako tá, ktorá sťažovateľovi pôvodne hrozila pri použití absorpčnej zásady uplatňovanej v trestnom práve. Uvedený postup je podľa sťažovateľa v rozpore aj s § 3 ods. 4 správneho poriadku.

12. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 571/2015 z 12.04.2016, podľa ktorého tzv. správne trestanie spadá pod rozsah „trestného obvinenia“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a preto sa na ukládanie pokuty musia primerane aplikovať základné zásady trestného práva. Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru, z odporúčania Výboru ministrov Rady Európy č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách schváleného Výborom ministrov Rady Európy 13. februára 1991, ako aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavný súd pripomína, že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie č. (77) 31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktmi, za ktoré ukladá trest súd a správny deliktmi, za ktoré ukládajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odvodené prirodzeno-právnymi princípmi. Pri súbehu správnych deliktov pri nedostatku špeciálnej úpravy v predpisoch upravujúcich správne delikty je potrebné použiť „analogiae legis“ trestnoprávnu tzv. absorpčnú zásadu. Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov (závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená).

13. Sťažovateľ dal v tejto súvislosti do pozornosti rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu ČR sp.zn. 8 As 5/2009 a Vrchního soudu v Praze sp. zn. 6 A 226/95, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžo/34/2007, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 21S/39/2013 a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL.ÚS 106/2011.

14. Podľa sťažovateľa správny súd pri právnom posúdení pokuty v rozpore s § 195 SSP neprihliadol na zásady ukládania trestov, dokonca § 195 SSP ako osobitné ustanovenie týkajúce sa správneho trestania neaplikoval vôbec. Rozhodnutia správnych orgánov, ako aj rozsudok správneho súdu preto vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia a vylúčenia trestnoprávných zásad pri ukladaní sankcie za viacčinný

súbeh správnych deliktov. Sťažovateľ poznamenal aj to, že správny súd postupoval v rozpore s princípom tzv. racionálneho zákonodarcu a s princípom v pochybnostiach miernejšie, keď aj v správnom trestaní je nutné rešpektovať základné princípy trestania, medzi, ktoré patrí aj princíp zákonnosti, ktorý je spojený s uplatnením zásady „nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege“, z ktorej taktiež vyplýva neprípustnosť analógie v neprospech páchatel'a.

15. V závere kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že z písomného vyhotovenia rozsudku správneho súdu, ako bol doručený sťažovateľovi vyplýva, že obsahuje iba podpis zapisovateľky zodpovednej za správnosť vyhotovenia rozsudku. V podpisovej časti obsahuje rozsudok iba text „O.“. Prvopis rozsudku, nachádzajúci sa v súdnom spise, neobsahuje žiadne podpisy pri uvedených menách a priezviskách členov senátu. V tejto súvislosti sťažovateľ, s poukazom na § 141 SSP a dôvodovú správu k tomuto zákonnému ustanoveniu, namietal, že rozsudok, tak ako bol vyhotovený, je nezákonný.

16. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že námietky sťažovateľa považuje za bezpredmetné. Po opätovnom zhodnotení procesného postupu ako aj rozhodnutia o merite veci si žalovaný nie je vedomý žiadneho porušenia zákona.

17. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa otázky vedenia dvoch samostatných konaní z jednej úradnej kontroly žalovaný uviedol, že z inšpekčného záznamu z 03.06.2015 je zrejmé, že došlo k viacerým porušeniam povinností zo strany sťažovateľa, a to jednak podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o ochrane nefajčiarov. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na to, že ide o dve samostatné konania, ktoré boli posúdené jedno podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a druhé podľa zákona o ochrane nefajčiarov. Podľa žalovaného nie je podstatné, že uvedené konania vychádzajú z jedného kontrolného zistenia, nakoľko v danom prípade ide o dva rôzne skutky, ktorých porušenie je sankcionovateľné v dvoch rôznych právnych predpisoch. Na tomto mieste žalovaný poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžd/26/2011 a sp.zn. 1Sžr/56/2011. Skutočnosť, že pri jednej kontrole boli zistené viaceré nedostatky, ktoré sú porušením resp. správnym deliktom podľa rôznych právnych úprav, nezakladá podľa žalovaného dôvod na ich spojenie do jedného postihu resp. rozhodnutia.

18. Žalovaný, poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Sžf/41/2008, mal za to, že čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a základných slobôd nemožno aplikovať na rozhodnutia správnych orgánov, ktoré nemajú postavenie nezávislého a nestranného súdu a sú preto podrobované preskúmaniu súdom. Použitie analógie iuris sa má uplatňovať s prihliadnutím na účel a zmysel zákona, v systéme správneho trestania podľa rozdielnych zákonov má výrazné limity, všeobecne vo verejnom práve je možnosť použitia analógie ojedinelá a v danom prípade neaplikovateľná.

19. Podľa žalovaného sa aplikácia zásad trestného práva, konkrétne v danom prípade absorpčnej zásady pri viacčinnom súbehu rôznorodom, v podmienkach administratívneho trestania, javí, pri preukázanom porušení rôznych povinností, chrániacich rozdielny objekt záujmu ochrany práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa, stanovených viacerými zákonmi v oblasti ochrany spotrebiteľa, obsahujúcich vlastný sankčný mechanizmus, ako neaplikovateľná v praxi vzhľadom na špecifickosť samotnej úpravy. Žalovaný poukázal na to, že sankčná sadzba za porušenie zákona o ochrane spotrebiteľa je stanovená jednotnou sadzbou, ohraničená len hornou hranicou, z čoho je zrejmé, že zákon neurčuje, ktoré porušenie povinnosti je závažné a ktoré menej závažné tak, ako to je v Trestnom zákone. Spájať dve rôzne úpravy nie je podľa žalovaného v súlade so zákonom a takýto postup by spôsoboval zmätočnosť, nejasnosť a v konečnom dôsledku nepreskúmateľnosť správneho rozhodnutia.

20. V závere žalovaný dodal, že orgán dozoru má obligatórnu povinnosť postihovať každé zistené porušenie povinností v intenciách porušeného zákona.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (453 ods. 1 a 2 SSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Kasačný súd rozhodol o kasačnej sťažnosti bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP). Miesto a čas verejného

vyhlásenia rozsudku bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

22. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti bol rozsudok č.k. 14S/23/2016-65 z 22.03.2017, ktorým správny súd podľa § 190 SSP zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. SK/0767/99/2015 zo 07.03.2016. Žalovaný rozhodnutím č. SK/0767/99/2015 zo 07.03.2016 podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zmenil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave č. P/0293/02/2015 zo 16.09.2015, ktorým bola sťažovateľovi podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uložená pokuta 700,- € za porušenie § 4 ods. 1 písm. a/, § 14, § 14a ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa tak, že za porušenie povinností podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 14a ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa žalobcovi uložil podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa pokutu 500,- €.

23. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP).

24. Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP).

25. Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

26. Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP).

27. Správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe (§ 194 ods. 1, 2 SSP).

28. Správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie (§ 195 písm. c/ SSP).

29. Kasačný súd sa v prvom rade zaoberal námietkou sťažovateľa, že prvopis rozsudku správneho súdu nebol vlastnoručne podpísaný všetkými členmi senátu rozhodujúceho v predmetnej veci tak, ako to vyžaduje § 141 SSP. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na § 2 ods. 11 písm. a/ a § 61 ods. 1 Výhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy, v zmysle ktorých je prvopisom písomnosť súdu vyhotovená ako elektronický úradný dokument, ktorý je autorizovaný, pričom v prípade senátneho rozhodovania prvopis rozhodnutia autorizujú (podpisujú) všetci členovia senátu. Spôsob autorizácie je upravený v § 23 zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente). Vzhľadom k tomu, že rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/23/2016-65 z 22.03.2017 bol všetkými členmi senátu riadne autorizovaný, pričom túto skutočnosť je možné overiť v elektronickom súdnom spise, kasačný súd uvedenú námietku sťažovateľa vyhodnotil ako nedôvodnú.

30. Sťažovateľ taktiež namietal, že rozhodnutia správnych orgánov trpia formálnym nedostatkom, keďže vo výroku rozhodnutia o uložení pokuty úplne absentuje údaj o čase spáchania deliktu. K uvedenému je nutné uviesť, že v rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne rozhodnutia o správnych deliktoch, je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho

spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. V preskúmanej veci výroková časť rozhodnutia o uložení pokuty zhora uvedené kritéria spĺňa. Vo výroku tohto rozhodnutia je označený subjekt dopúšťajúci sa správneho deliktu podľa zápisu v príslušnom obchodnom registri, miesto spáchania správneho deliktu vymedzením mena a sídla prevádzky - predajne sťažovateľa. Rovnako aj čas spáchania správneho deliktu bol vymedzený obdobím vykonania kontroly dňa 03.06.2015. Je nesporné, že vo výrokovej časti je uvedený aj spôsob spáchania, keď správny orgán popísal skutok dostačujúcim spôsobom, pričom uviedol, ako sťažovateľ naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu. Kasačný súd zastáva názor, že vymedzenie času spáchania správneho deliktu nemožno obmedziť iba na čas resp. dobu trvania inšpekcie (v tomto prípade od 12.00 hod. do 14.00 hod.), pretože je nepochybné, že k porušovaniu povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa dochádzalo aj pred 03.06.2015. Z uvedeného dôvodu je podľa názoru kasačného súdu dostatočné, ak je čas spáchania správneho deliktu označený dňom zistenia nedostatkov počas inšpekcie, a to 03.06.2015, čím je zachovaná požiadavka na nezameniteľnosť skutku.

31. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že inšpektori Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj vykonali dňa 03.06.2015 v prevádzke sťažovateľa tak kontrolu v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z., ako aj zákona č. 377/2004 Z.z. Z uvedenej kontroly bol dňa 03.06.2015 vypracovaný jeden inšpekčný záznam. Následne správny orgán viedol dve samostatné správne konania č. P/0293/02/2015 a č. F/0294/02/2015, ktoré vyústili do vydania dvoch samostatných rozhodnutí o uložení pokuty za porušenie zákona č. 250/2007 Z.z. a zákona č. 377/2004 Z.z.

32. Správne konanie vedené pod č. P/0293/02/2015 bolo zavŕšené vydaním rozhodnutia Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave č. P/0293/02/2015 zo 16.09.2015 o uložení pokuty 700,- € za porušenie § 4 ods. 1 písm. a/, § 14, § 14a ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. Uvedené rozhodnutie bolo zmenené v odvolacom konaní rozhodnutím žalovaného č. SK/0767/99/2015 zo 07.03.2016 tak, že za porušenie povinností podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 14a ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. bola žalobcovi uložená pokuta 500,- €. Toto rozhodnutie bolo predmetom preskúmania v konaní pred správnym súdom pod sp.zn. 14S/23/2016. Správny súd rozsudkom č.k. 14S/23/2016-65 z 22.03.2017, ktorý je predmetom tohto kasačného konania, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

33. Správne konanie vedené pod č. F/0294/02/2015 vyústilo do vydania rozhodnutia Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave č. F/0294/02/2015 zo 16.09.2015 o uložení pokuty 331,- €, za porušenie ustanovení zákona č. 377/2004 Z.z. Toto rozhodnutie bolo v odvolacom konaní potvrdené rozhodnutím žalovaného č. SK/0768/99/2015 zo 07.03.2016. Uvedené rozhodnutie žalovaného bolo predmetom súdneho prieskumu v konaní pred správnym súdom pod sp.zn. 14S/38/2016. Správny súd rozsudkom č.k. 14S/38/2016-52 z 20.09.2017 žalobu ako nedôvodnú zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp.zn. 5Asan/19/2017 z 11.09.2018 rozsudok Krajského súdu v Trnave č.. 14S/38/2016-52 z 20.09.2017 zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie č. SK/0768/99/2015 zo 07.03.2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

34. Kasačný súd považoval za kľúčové zaujať právny názor k otázke, či postupom správneho orgánu, ktorý vychádzal z jednej kontroly a vyústil do vedenia dvoch samostatných správnych konaní zavŕšených vydaním dvoch rozhodnutí o uložení pokuty jednak za porušenie zákona č. 377/2004 Z.z. a zákona č. 250/2007 Z.z., došlo k zásahu do subjektívnych práv sťažovateľa tým, že správne orgány pri súbahu správnych deliktov analogicky nezohľadnili trestnoprávnu zásadu ukladania trestov tzv. absorpčnú zásadu.

35. Kasačný súd poukazuje na tú skutočnosť, že je povinnosťou všetkých orgánov štátnej moci svojou činnosťou naplňať legitímne očakávanú predstavu jednotlivca o právnom štáte, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je aj právna istota, a s princípom právnej istoty v rozhodovacej činnosti súdov korešponduje zásada rozhodovania súdov v obdobných veciach rovnakým spôsobom.

36. Uvedená zásada je pre oblasť správneho súdnictva legislatívne zakotvená prostredníctvom § 464 ods. 1 SSP podľa ktorého: „Ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.“

37. Na základe citovaného zákonného ustanovenia k ostatným námietkam sťažovateľa poukazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky na svoj rozsudok sp.zn. 5Asan/19/2017 z 11.09.2018, ktorého odôvodnenie, s ktorým sa konajúci kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje, v príslušnom rozsahu uvádza:

„V súvislosti s analógiou v správnom práve, ako jedným z interpretačných postupov, bola doktrína dost' nejednoznačná, čo zhrnul Ústavný súd ČR v náleze Pl. ÚS 21/04 zo dňa 26.04.2005: „Absenci procesní úpravy správniho řízení lze rozhodovací činností správních orgánů a judikaturou soudů kompenzovat použitím analogie. Doktrína zastává ale v této souvislosti velmi nejednoznačná stanoviska. Petr Průcha analogii v obecnosti odmítá: „Pro aplikaci a interpretaci norem správního práva platí, že použití analogie u nich nepřichází v úvahu, což svým způsobem vyplývá přímo z jejich povahy.“ (P. Průcha, Správní právo. Obecná část. Brno 2003, s. 70). Zdrženlivý postoj k analogii ve správním právu zastává i Petr Hajn: „analogie jakožto právní institut slouží k vykrývání mezer v právu a uplatní se zejména v právu soukromém. Ve veřejném právu a ve správním řízení si při použití tohoto institutu musíme ukládat značnou rezervovanost.“ (P. Hajn, Analogie jako právní institut a jako způsob usuzování. Několik poznámek k analogii v právu (nejen) správním. Právník, č. 2, 2003, s. 123). S ohledem na čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny Milan Kindl formuluje zásadu, dle níž „analogie ve veřejném právu nelze použít v neprospěch toho, kdo vykonavatelem veřejné moci není“, z čehož plyne, že „jí může být užito v jeho prospěch“ (M. Kindl, Malá úvaha o analogii ve veřejném právu. Právník, č. 2, 2003, s. 133). Obdobné stanovisko zastává i Vladimír Sládeček: „Může se zdát, že prostor pro použití analogie ve správním, resp. veřejném právu je beznadějně omezen či spíše zcela vyprázdněn zakotvením ústavních principů - limitů uplatňování veřejné (státní) moci (zejm. čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2 a čl. 4 odst. 1 Listiny) ..., to však neznamená holou nemožnost její aplikace, byť by se patrně mělo jednat o úkaz častý ... použití analogie zákona nebo analogie práva ve správním právu (ať již hmotném nebo procesním) přichází v úvahu, jestliže přinese (jednoznačný) prospěch účastníku řízení či právního vztahu správního práva.“ (V. Sládeček, Obecné správní právo. Praha 2005, s. 130). Dle Vladimíra Vopálky „pokud je úprava nedostatečná, nezbyvá než se opřít podle analogie i o některé instituty správního řádu, pokud to ovšem povaha věci nevyklučuje, a o obecné zásady správního (procesního) práva (D. Hendrych a kol., Správní právo. Obecná část. 5. vyd., Praha 2003, s. 359).“

Analógiou v správnom trestaní sa zaoberal aj Najvyšší správny súd ČR v rozsudku 1As/27/2008 zo dňa 16.04.2008 a uviedol: „Použití analogie ve správním trestání je přípustné, a to v omezeném rozsahu, pouze tam, kdy to, co má být aplikováno, určitou otázku vůbec neřeší, nevede-li takový výklad k újmě účastníka řízení a ani k újmě na ochraně hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem“.

„Na použitie analógie v správnom trestaní by teda mali existovať tri kumulatívne podmienky: medzera v zákone, použitím analógie neutrpi páchatel' a zároveň jej použitím neutrpi príslušný chránený záujem.“ (Kukliš, L.: Správne trestanie v judikatúre NS SR (súčasný vývoj). In: Správne súdnictvo a rekodifikácia civilného práva procesného. Pôsobnosť a organizácia správneho súdnictva v Slovenskej republike. Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie, Bratislava, Univerzita Komenského v Bratislave, právnická fakulta, 2012, s. 327 - 336.).

Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sž/18,22,23,24/2011 zo dňa 24.11.2011 vyplýva, že „čl. 6 ods. 1 prvá veta dohovoru hovorí „o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia“ Je teda nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť. Napokon aj Odporúčanie výboru ministrov č. R (91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré bolo schválené Výborom ministrov 13. februára 1991 na 452. Zasadnutí zástupcov ministrov odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve aj praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukládajú postihy za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú

alebo inú povahu. Tieto druhy postihu sa považujú za správne sankcie. Podľa zásady č. 6 tohto odporúčania je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77) 31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní.“

Na druhej strane E. Kukliš vo svojom článku Správne trestanie v judikatúre NS SR (súčasný vývoj) uvádza, že aplikovanie trestnoprávných princípov nie je analógiou. Odporúčanie výboru ministrov Rady Európy č. R/91/1 neobsahuje požiadavku, aby sa na správne trestanie, v prípade predpisov, ktoré nemajú špeciálnu úpravu ukladania sankcií, aplikovali analogicky ustanovenia právnych predpisov, ktoré takúto úpravu majú. Požadujú len, aby sa uplatňovali rovnaké princípy.

V tejto súvislosti je však potrebné prihliadať aj na to, že Európsky súd pre ľudské práva rozlišuje medzi tzv. „tvrdým trestným právom“, kde ide o obvyklé trestné konanie proti fyzickej osobe s vysokým stupňom spoločenskej nebezpečnosti, za ktoré môže byť uložený aj trest odňatia slobody a medzi „ostatnými deliktami“, pri ktorých nie je nevyhnutné uplatňovať trestnoprávne záruky v plnom rozsahu (z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Sžpu/1/2013 z 09.06.2015).

Účelom absorpčnej zásady je eliminácia neprimerane vysokých sankcií. Je potrebné brať do úvahy množstvo spáchaných administratívnych deliktov a adekvátne podľa toho uložiť výšku sankcie. Z hľadiska rozhodovacej praxe je potrebné posudzovať, či bol naplnený účel absorpčnej zásady tak, aby výsledná sankcia neprekročila hornú hranicu zákonného rozmedzia sankcie za delikt, ktorý bol najzávažnejší. Správny orgán bude v ďalšom konaní postupovať tak, že zohľadní právoplatne uloženú sankciu za iný správny delikt, v prípade ukladania úhrnného trestu. Z hľadiska posudzovania obdobia, ktoré je relevantné v prípade zohľadňovania predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia na iné následné správne konania, senát kasačného súdu uvádza, že absorpčnú zásadu je možné aplikovať najmä v prípadoch, keď boli viaceré porušenia právnych predpisov zistené jednou kontrolou daného subjektu. Zákon nevyžaduje, aby správne orgány pri správnom trestaní a aplikácii absorpčnej zásady zohľadňovali staršie rozhodnutia z predchádzajúceho obdobia. Takéto obdobie by nebolo možné v praxi správneho trestania ani jednoznačne vymedziť. Ak boli jednou kontrolou zistené viaceré porušenia zákona, je namieste uložiť úhrnnú sankciu za všetky spáchané delikty. Týmto nie je narušená ani povinnosť orgánu dozoru postihovať každé zistené porušenie povinnosti v intenciách porušeného zákona. Uložením úhrnnej sankcie, nemožno dospieť k záveru, že menej závažné delikty nebudú sankcionované na základe aplikácie absorpčnej zásady.

Senát kasačného súdu uvádza, že ak boli zistené porušenia rôznych právnych predpisov tým istým správnym orgánom (tak, ako to bolo v prejednávanej veci), bude potrebné vo výroku správneho rozhodnutia uviesť všetky právne predpisy, ktorých porušenie bolo zistené. Sankcia sa v tom prípade ukladá podľa oboch (viacerých) právnych predpisov, ktoré sa uvádzajú v rozhodnutí, sankcia má však úhrnné vyjadrenie spočívajúce v jednej sume. Tento procesný postup je osobitne nevyhnutné dodržať v prípadoch, v ktorých porušenie viacerých právnych predpisov bolo zistené tým istým správnym orgánom, pri tej istej kontrole. Správny orgán má viesť o týchto porušeníach spoločne administratívne konanie a nevylučovať jednotlivé porušenia na samostatné konanie. Vylúčením skutkov na samostatné konanie sa stráca pohľad na komplexný skutok pričom len za komplexne posúdený skutok môže byť uložená primeraná sankcia, ktorá zodpovedá viacerým porušeniam zákona. V prípade, že správny orgán viedol samostatné konania, musí v odôvodnení neskoršieho rozhodnutia vyjadriť aké súvisiace porušenie zákona predchádzalo, aká bola uložená sankcia a ako zohľadnil túto skutočnosť vo výroku o sankcii.“

38. Na základe uvedeného kasačný súd podľa § 462 ods. 2 SSP rozsudok správneho súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

39. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, orgán verejnej správy je viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

40. O nároku sťažovateľa na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a § 175 ods. 1 SSP tak, že úspešnému sťažovateľovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. Žalovanému kasačný súd nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde podľa § 467 ods. 1 a 2 SSP v spojení s § 168 SSP a § 175 ods. 1 SSP vzhľadom na neúspech v konaní

nepriznal.

41. O výške náhrady trov konania na krajskom súde a kasačnom súde rozhodne podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 2 SSP krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011, § 139 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.